

## Pohujšljivo zrelo »Pohujšanje«

Dva večera zapored in v dveh različnih zasedbah smo konec tedna gledali uprizoritev Cankarjeve farse v treh dejanjih »**Pohujšanje v dolini šentflorjanski**«. Kot javno produkcijo četrtega letnika dramske igre, gledališke režije in dramaturgije so predstavo naštudirali študentje ljubljanske AGRFT pod vodstvom rednega profesorja Franceta Jamnika, asistenta Toneta Peška in pedagoga mentorjev (lektor Jože Faganel).

V tej klasični drami razgaljena miselnost srenje je ustvarjalcem predstave očitno nudila dovolj trdno in aktualno izhodišče za uprizoritev, ki sicer ni težila k radikalno novi interpretaciji Cankarjevega »Pohujšanja«, je pa s pomočjo čistih gledaliških znakov predstavi oblikovala jasne poudarke in vzpostavljala svoj odnos do uprizorjanega dela.

V režiji **Barbare Hieng** in dramaturgiji **Vesne Jurca** ter na enostavni in funkcionalni, z duhovitim detaljom obogateni (v črni steni je majhno črno okno, skozi katerega vstopajo in se skozenj izmuznejo Šentflorjanci) ter v globino odra odpirajoči se sceni **Bogdane Krušič**, smo gledali predstavo, ki je težišče prenesla na odnos med igro in polaščanjem, svobodo in nesvobodo, oziroma med Petrom, Jacinto, Zlodejem in Šentflorjanci. Petrova igra in Jacintina lepota zaslužnita Zlodeja in ga pahmeta v dvom najglobljih, takorekoč ontoloških dilem. V drugem prizoru drugega dejanja natakmeta Peter in Jacinta Zlodeju lasuljo, mu nadeneta gledališki kostum, v roke pa mu potisneta oglečalo ter ga tako spreminita v svojega igralca, ki dvomi v svojo lastno in v Petrovo podobo. V znamenitem prizoru Jacintinega plesa (III., 16. prizor), ki v uprizoritvi AGRFT skupaj zapleseta Zlodej in Jacinta (koreografija **Lojzka Žerdin**), si skuša Zlodej na enak način (s tem, da jo ujame v svoj kostum) podrediti Jacinto. Njun ples razdro Šentflorjanci, ki si ugrabijo vsak

svoj predmet poželenja. Je bilo pohujšanje ali je bilo spoznanje?

Uprizorjena v dveh različnih zasedbah in z nekaterimi nebitvenimi razlikami v interpretiranju posameznih prizorov, je akademijska predstava Cankarjevega »**Pohujšanja**« kot bolj dognana, v izpostavitvi problema razvidnejša, notranje trdnejša ter v svojih temeljnih intencah uspešnejša interpretacija delovala v prvi zasedbi. Predvsem velja to za zaključni vlogi Petra in Jacinte, ki sta v interpretaciji **Branka Šturbeja** in **Violete Tomič** preseгла raven romantično privzdignjenega in poudarjeno poetičnega občutenja ljubezni ter ustvarila stvarnejšo, sodobnemu čustvovanju bližjo podobo ljubezenskega para. Predvsem pa sta v medsebojnem odnosu oblikovala kompleksnejše razmerje, ki se je z ustreznim nabojem preneslo tudi v njun odnos do Zlodeja. Slednjega je v prvi zasedbi interpretiral **Milan Štefe**, v njegovi igri pa je prevladovala intenzivna, nekoliko preobremenjena zazrtost v negotovost in notranji dvom. (Miselno preveč razbit in logično slabo razčlenjen je bil njegov. Zlodejev monolog v prvem prizoru tretjega dejanja.) Na čelu Šentflorjancev je v prvi zasedbi stal **Roman Končar** — močna, oblastna figura s krepko dikcijo in z na trenutke učinkovitim humorjem. Županjo je s poudarjeno krhkostjo in bolehnostjo grešnega telesa upodobila **Veronika Drole**, duhovito figuro nesnage Dacarja pa je na talentiranega odrskega komika opozorila igra **Iztoka Mlakarja**. Bledično Dacarko je odigrala **Dejana Demšar**, Ekspeditrica je bila **Bernarda Oman** (preveč stereotipna mimika), Štacunar **Uroš Maček**, resnobnega Učitelja Šviligoja, ki se je gibal v mejah Petrove definicije, v skladu s katero »slabo vidi in blago misli«, pa je s poudarjeno togostjo in manihejsko retoriko interpretiral **Marko Boben**. Od vseh ostalih drugačen, notranje čist in nepokvarjen Popotnik je

bil **Ivan Rupnik**, z grehom razvidno obremenjenega Cerkovnika pa je v obeh zasedbah odigral **Renato Jenček**.

Drugi zasedbi sta kot Peter in Jacinta načeljevala **Milan Štefe** in **Bernarda Oman** — oba predvsem potopljeni v držo in čustvovanje romantičnih ljubimcev, premalo igriva, še manj sleparja in manipulatorja, zato vseskozi v senci Zlodeja, ki ga je upodobil **Ivan Rupnik**. Z njim je Zlodej dobil nenavadno gibkega, z izrazitim smislom za oblikovanje zagonetne, pol živalske pol človeške telesne podobe tega kentavrskega bitja obdarjenega interpreta. (Rupnikovo gibanje učinkovito izrablja sijajno zamisel kostumografinje **Sanje Jurca**, ki je Zlodeju eno nogo obula v damski čevlji s peto, na drugo nogo pa mu je nataknila nizek čevljec.) **Branko Šturbej** je bil Župan nekoliko petelinjega nastopa, tudi obleka s široko krojenimi rameni je klicala po izrazitejši moztosti. Županjo je s stereotipnimi kretnjami opremila **Dejana Demšar**, pustega Dacarja pa je brez zgovornejših potez interpretiral **Marko Boben**. Duhovito, z drobnimi potezami učinkovito poudarjeno Dacarko je odigrala **Veronika Drole**, Ekspeditrica pa je skozi duhovite reakcije učinkovito okarakterizirala **Violeta Tomič**. Učitelj Šviligoj je tudi v interpretaciji **Uroša Mačka** ostal nekoliko nejasna figura, zarisana na meji med blago karikiranim šolnikom in resnobno suhim poštenjakom. Zapitega Štacunarja je upodobil **Roman Končar**, svetlega, z razvidnim vitalizmom oblikovanega Popotnika je ustvaril **Iztok Mlakar**.

Javne produkcije ljubljanske AGRFT že dolgo ni oblikoval tako močan letnik. Pri tem pa ne mislim samo na razveseljivo, neobičajno visoko število novih absolventov. Moč tega novega rodu se kaže v predstavi, ki bi jo lahko postavili na oder katerekoli slovenskih profesionalnih gledališč.

JERNEJ NOVAK